rēt: ɔſolať eos ēt deū ſe eē ɔteſtās. vñ dı: Et ait diſ. ſuis:
Non turbetur coꝛ veſtrū: cre. in deū ⁊ ī me cre. q. d. Cōſe
quēs ē ſi ī deū crediꝭ vt ī me credē dēatꝭ: qȯ ñ eēt ɔſeqñs
ſi xp̄s nō eēt deꝰ. Moꝛtē metuiſtꝭ huic foꝛme ſeruiñ: ñ tur-
betur coꝛ veſtrū: ſuſcitabit illam foꝛma dei. CHRY.
Ea etiam que in me eſt fides ⁊ in patrē qui genuit: poten
tioꝛ eſt his que ſupuenient: ⁊ nihil cōtra eam pōt pꝛeua-
lere difficiliū: hoc etiā modo diuinitatis virtutem oſten
dit: quia ea que in mente hēant ducit in mediū dicēs. nō
turbetur coꝛ ve. AVG. Quia igitur etiam ſibi metue-
bant diſcipuli cum petro dictum eſſet fidētioꝛi atqȝ pm-
ptioꝛi. Non cantabit gallus donec ter me neges. ſubiun
xit. In domo patris mei man. multe ſunt. Per qȯ a tur-
batione recreanť ceteri ac fidentes etiam poſt picula ten
tationū: ſe apud deū cū chꝛiſto eē manſuros: q2 ſi aliꝰ eſt
alio foꝛtioꝛ: ſapientioꝛ: iuſtioꝛ: ſanctioꝛ: nullus alienabiť
ab illa domo: vbi manſionē pꝛo ſuo quiſqȝ accepturꝰ eſt
merito. Denarius quidē ille equalis ē oibus quē paterfa
milias eis qui opati ſunt in vinea iubet dari. Quo vtiqȝ
denario vita ſignificať eterna: vbi amplius alio nemo vi
uit: quoniā viuendi non eſt diuerſitas in eternitate māſu-
ra: ſed multe manſiones diuerſas meritoꝛuȝ in vna vita
eterna ſignificat dignitates. GRE. ſup ezechieleȝ. Uel
hac ratione cōueniūt manſiones multe cū vno denario:
quia etſi alter minus atqȝ alius amplius exultat: oēs tñ
vnū gaudiū ɔditoꝛis ſui viſione letificat. AVG. Atqȝ
ita deus erit oia in oibus: vt qm̄ deus charitas ē per cha
ritatē fiat: vt quod hñt ſinguli: cōe ſit oibus. Sic eni qſqȝ
etiā ipſe habet cū amat in altero quod ipſe non habȝ. nō
eni erit ita aliqua inuidia imparis claritatis qm̄ regnabit
in omnibus vnitas charitatis. GRE. vlti. moꝛa. Eiuſ
dē etiam diſparilitatis damna non ſentiunt: quia tm̄ ſibi
vnuſquiſqȝ quantū pcepit ſufficit. AVG. Reſpuēdi āt
ſunt a coꝛde chꝛiſtiano: qui putant iō dictū multaſ eē mā
ſiones: quia extra regnū celoꝛū erit aliquid vbi maneant
beate inocentes: cū ſine baptiſmo ex hac vita emigraue-
runt: ſine quo in regnū celoꝛū intrare nō pñt. abſit autem
vt cum ois domus regnantiū filioꝛū non ſit alibi niſi in
regno: ipſius regie domus pars aliqua non ſit in regno.
non eni ait dñs. In beatitudine ſempiterna māſioneſ mul
te ſunt: ſed: in domo patris mei. CHRYS. Uel aliť cō-
tinua: Quia dominuſ ſupꝛa dixerat petro: Quo ego va
do non potes me ſequi mō: ſequeris aūt poſtea: ne eſti-
ment ſoli petro hanc pꝛomiſſionē eſſe datā dixit: In do.
pa. mei man. mul. ſunt. Hoc eſt: ⁊ vos regio illa ſuſcipiet q̄
⁊ petrū. copia eni eſt ibi multa manſionū. ⁊ non eſt dice-
re: quoniā pꝛepatione indigent. Et pp̄ter hoc ſubdit: Si
quo mi. dixi. vo. q2 va. pa. vo. locum. AVG. Ubi ſatꝭ
oſtendit ideo ſe hoc illis non dixiſſe: quia iam ibi manſi-
ones multe ſunt: ⁊ non eſt opus illi aliquā pꝛeparare.
CHRYS. Quia vō dixerat: Non poteris me mō ſeq:
vt nō eſtiment ſe ab eo finaliter abſciſos eē ſubiungit: Et
ſi abie. ⁊ pꝛepa. vo. lo. iterū ve. ⁊ acci. vos ad meipſum:
vt vbi ego ſum ⁊ vos ſitis. Ex quo oſtēdit ꝙ opoꝛtet eoſ
vehementer confidere. THEO. Ac ſi dicat vtrunqȝ:
Uos turbari non opoꝛtet ſiue pate ſint ſiue non. Nam
etſi parati nō ſint: ego cum omni ſolertia pꝛeparē vobis
illas. AVG. Sed quō vadit ⁊ parat locū: ſi iam man-
ſiones multe ſunt: ſed nondū ſunt ſicut parande ſunt. Eaſ
dem eni manſiones quas pꝛedeſtinando pꝛeparauit: pꝛe
parat operando. Jam ergo ſunt in pꝛedeſtinatione: ſiquo
minus dixiſſet: Ibo ⁊ pꝛepabo: hoc ē pꝛedeſtinabo: ſed
quia nondū ſunt in operatione dicit: Etſi abiero ⁊ pꝛepa
rauero vobis locum. Parat autē modo manſiones mā-
ſionibus pꝛeparando manſoꝛes. Quippe cum dixit. In
domo patris mei manſiones multe ſunt. Quid putamꝰ
eſſe domū dei: niſi templum dei: de quo apoſtolus dicit.
Templum dei ſanctum eſt: quod eſtis vos. Hec ergo do
mus dei adhuc edificatur: adhuc pꝛeparatur. Sed quid
eſt quod vt pꝛeparet abijt: cum noſipſos pꝛeparet qȯ nō
faciet ſi reliquerit. Sed illud ſignificat: quia vt pareant iſte
manſiones viuere debet iuſtus ex fide. ſi autem vides: ñ
eſt fides. Erat ergo ne videatur: lateat vt credatur. Tunc
enim locus paratur: ſi ex fide viuatur: creditus deſideret
vt deſideratus habeatur. ſi bene intelligendo nec vñ va-
dis: nec vnde venis recedis. vadit ergo latendo: venit ap
parendo. Sed niſi maneat regendo vt pꝛoficiamus bene
viuendo: non parabitur locus vbi poſſimus manere p-
fruendo. ALCVI. Dicit ergo. Si abiero. per carnis
abſentiam. Iterum veniam: per diuinitatis pꝛeſentiam.
vel: iterum veniam iudicare viuos ⁊ moꝛtuos. Et quia
ſciebat eos interrogaturos quo iret: vel per quam viam
iter ſubiungit. Et quo ego vado ſcitis. ſ. ad patrem. Et vi
am ſcitis. ſ. per meipſum. CHRY. Hoc autem dicens
deſiderium quod in coꝛum mente erat oſtendit: et dat eis
deſiderium interrogandi.

Dicit ei thomas. Domine neſcimus quo va
dis: Et quomodo poſſimus viam ſcire? Dicit ei
Jeſus: Ego ſum via ⁊ veritas ⁊ vita. Nemo venit
ad patrem niſi per me. Si cognouiſſetis me ⁊ pa
trem meum vtiqȝ cognouiſſetis. Et amodo co-
gnoſcetis eum: ⁊ vidiſtis eum.

CHRY. Si iudei volentes a chꝛiſto ſeparari quere
bant quo iturus eſſet: multomagis diſcipuli nunꝗ̄ ab eo
ſeparati volentes: hoc diſcere cupiebant: et interrogant
eum ex multa dilectione et timoꝛe. et ideo dicitur: Dicit
ei thomas. Domine neſcimus quo vadis; Et quomodo
poſſimus viam ſcire? AVG. Utrunqȝ illos dominꝰ
dixerat ſcire: vtrunqȝ dicit iſte neſcire. Sed neſcit ille mē
tiri: ergo iſti ſciebant: ⁊ ſe ſcire neſciebant. conuincit ergo
eos hoc ſcire. vnde ſubditur: Dicit ei ieſus: Ego ſum via
veritas ⁊ vita. AVG. de verbiſ domini. q. d. qua vis
ire: ego ſum via: quo vis ire. ego ſum veritas: vbi vis p-
manere. ego ſum vita: veritatem ⁊ vitaȝ omnis homo ca
pit. ſed viam non omnis inuenit. deum eſſe quandam vi
tam eternam: veritatem ſcibilem etiam huius ſeculi phi-
loſophi viderunt. verbum ergo dei: qui apud patrem eſt
veritas ⁊ vita aſſumendo hominem factum eſt via. Am-
bula per hominem: et peruenies ad deum. Melius eniȝ
eſt in via claudicare ꝙ̄ pꝛeter viam foꝛtiter ambulare.
HILA: vij. de trinitate. Non enim nos in erratica at
qȝ in inuia deducit ille qui via eſt: neqȝ illudit per falſa q̄
veritas eſt: neqȝ in moꝛtis relinquit erroꝛe qui vita eſt.
THEO. Cum itaqȝ actiuam exerces: fit tibi chꝛiſtꝰ
via. Cum autem in contemplatiua perſeueras: efficitur
tibi veritas. Adiecta autem vita eſt actiuo ⁊ contempla-
tiuo. Decet enim ire ⁊ pꝛedicare pꝛo futuro ſeculo.
AVG. Sciebant ergo viam: quia ſciebant ipſum qui
eſt via. Quid autem opus erat vt adderet veritas et vi-
ta cum reſtaret noſſe quo iret: quia ad veritatem ibat: et
ad vitam? Ibat ergo ad ſeipſum per ſeipſum: ſed nunqd
o domine vt venires ad nos: reliqueres te? ſcio quidem
ꝙ foꝛmam ſerui accepiſti ⁊ in carne veniſti: manens vbi
eras: et per hanc rediſti: non relinquens quo veneras.
Si ergo per hanc ⁊ veniſti ⁊ rediſti: per hanc nobis non
ſolum qua veniremus ad te: verum etiam tibi qua veni-
res ⁊ redires via fuiſti. cum vero ad vitam quod es ipſe
iſti: eandem carnem tuam de moꝛte ad vitam duxiſti: ita
qȝ dum caro de moꝛte venit ad vitam: chꝛiſtus venit ad
vitam. Et quia verbum eſt vita: chꝛiſtus venit ad ſeipſū:
quoniam vtrunqȝ eſt chꝛiſtus: vna perſona: ſcilicet ver-
bum caro. venerat etiam per carnem deus ad homines:
veritas ad mendaces. Eſt enim deus verax: omnis autē
homo mendax. Luȝ itaqȝ ſe ab hominibus abſtulit: atqȝ
illuc vbi nemo mentitur: carnem ſuam leuauit: idem ipſe
q2 vbū caro factū eſt: per ſeipſū. i. p carnē ſuā ad vitatē:

quod eſt ipſe remeauit: quã quidem veritatẽ ꝗuis inter
mendaces etiã in morte ſeruauit. Ecce ego ipſe ſi loquor
vobis ꝙ intelligatis: quodãmodo ad vos procedo: nec
me relinquo. Cũ aũt tacuero quodãmodo ad me redeo
⁊ vobiſcũ maneo ſi tenueritis quod audiſtis. Si hoc po
teſt imago quaȝ fecit deus: quid pōt ex deo nata imago.
Ac per hoc ⁊ ipſe per ſeipſum: ⁊ ad ſeipſuȝ ⁊ ad patrem:
⁊ nos per ipſuȝ ⁊ ad ipſuȝ ⁊ ad patrẽ imus. CHRY.
Si eni dicit. Ego ſum dñs ducẽdi ad patrẽ oĩno venietl
illuc. neqȝ eni eſt poſſibile alia venire via. Cũ autẽ ſupra
dixerit. Nemo pōt ve. ad me niſi pater traxerit illũ. Nũc
dicens: Om̃ nullus pōt ve. ad pa. niſi per me. exequat ſe
ipſum ei qui genuit. Qualiter aũt dixerit. Quo vado ſci.
⁊ viam ſcitis. oñdit ſubdens: Si cog. me ⁊ pa. meũ vtiqȝ
cognouiſſetis. q. d. Si ſciretis meã ſubſtantiam ⁊ digni
tatẽ ⁊ eam que patris eſt ſciretis: nouerãt quidẽ eum ſed
non ita vt oportebat: poſtea aũt ſpũs veniẽs: ꝑfectã ieis
cõſtruxit cognitionẽ: ⁊ ꝓpter hoc ſubdit. Amodo cogno
ſcetis eũ. Dicit aũt eã que ſcḋm mentẽ cognitionẽ. Et vidi
ſtis eũ. ſ. per me oſtendens: qm̃ qui videt eũ ⁊ patrẽ vidȝ
Uiderunt aũt eũ: non in nuda ſubſtantia ſed carne indutũ
BE. Sed querendũ eſt quõ nũc dicat dñs: Si cogno
uiſſetis me ⁊c̃. cũ premiſerit ſupra: Quo ego va. ſci. ⁊ viã
ſcitis. Datur ergo intelligi quia quidam eorum ſciebãt:
quidam vero neſciebant: quorum vnus erat Thomas
HILARI. vij̃. de trini. Uel aliter cõtinua: Cuȝ iter ad
patrẽ p filiũ ſit: q̃rendũ ẽ vtrũ hoc p doctrie admonitõnẽ
an per nature fidẽ ſit. Intelligentie igitur ſenſum in conſe
quentibus requiram⁹. nã ſequit: Si cog. me: ⁊ patrẽ meũ
vtiqȝ cognouiſſetis. In ſacro eni aſſumpti corpis diuini
tatis paterne naturã confirmans: hunc ordinem tenuit. tẽ
pus aũt viſionis ſepauit a tẽpore cognitionis. nam quẽ
cognoſcendũ ait: eundẽ iam dixit ⁊ viſum: vt nature iam
priden in ſe conſpecte: ſcientiam ex tempore nunc huius
reuelationis acciperent.

Dicit ei philippus: Dñe oſtende nobis prẽȝ
⁊ ſufficit nobis. Dicit ei ieſus. Tanto tẽpore vo
biſcũ ſum ⁊ non cognouiſtis me? Philippe qui
videt me videt ⁊ patrem. Quõ tu dicis oſtende
nobis patrem? Nõ credis quia ego in patre ⁊ pa
ter in me eſt? Uerba que ego loquor vobis a me
ipſo non loquor. Pater autem in me manẽs ipe
facit opera. Non creditis quia ego in patre ⁊ pr̃
in me ẽ? Alioquin ꝓpť opa ipſa credite.

HILA. vij̃. de tri. Cõmouit apoſtolũ philippũ noui
tas dictoꝝ homo cernitur: dei ſe filiũ confitetur. cognito
ſe cognoſcendũ patrẽ fatetur. patrẽ viſum eſſe dicit. Pro
rupit igitur apoſtolica familiaritas dñm interrogãs: vñ
dr̃. Dicit ei philippus: Dñe oſten. no. pa. ⁊ ſuffi. no. Non
viſum negauit: ſed oſtendi ſibi rogauit. neqȝ oſtenſionem
veluti corpalis cõtẽplationis intuitũ deſiderauit: ſed de
monſtrationẽ intelligendi eius qui viſus ẽ poſtulauit. fi
liũ eni in habitu hoĩs viderat: ſed quõ per id patrẽ vide
rit neſcit. nam ⁊ oſtenſio illa intelligendi potius eẽt demõ
ſtratio ꝙ̃ videndi ſubiecit: et ſufficit nobis. AVG. i. de
trini. Illa enim leticia qu nos adimplebit cuȝ vultu ſuo
nihil amplius requiret. quod bene intellexerat philipp⁹:
vt diceret. Dñe oſten. no. pa. ⁊ ſuf. no. Sed nondũ intelle
xerat eo quoqȝ modo ad ipſuȝ ſe potuiſſe dicere: Domi
ne oñde nobis te ⁊ ſufficit nobis. Ut eni hoc intelligeret
rñſum eſt ei a dño. vnde ſequit: Dixit ei ieſus. Tanto tpe
vo. ſum: ⁊ nõ cogno. me. AVG. ſup io. Sȝ quõ hoc di
cit: cũ ⁊ quo iret ſcirent: non ob aliud niſi ꝙ ipſum ſcirẽt.
Sed facile iſta qõ ſoluitur ſi dicamus ꝙ cũ aliqui eoruȝ
ſciebant: aliqui neſciebãt de quibus erat philippus.
HILA. vij̃. de trini. Arguit ergo aplm in cognoſcẽdo
ſe ignorantẽ. cũ eni ea que gereret ꝓpria deo eſſent: calca
re vndas: iubere ventis: pctã dimittere: mortuis vitã red
dere: huic querele oĩs orta cõqueſtio ẽ ꝙ in hoĩe aſſũpto
dei nõ intellecta nã ẽ. Et iõ poſtulãti vt ſibi prẽm oñderȝ
ait: Philip. q̃ vi. me. vi. ⁊ pa. AVG. Solem⁹. n. de ſi
millimis duob⁹ ita loqui: Uidiſtis illũ. ſic ergo dictũ eſt:
Qui vi. me: vi. ⁊ pa. nõ ꝙ ipe ſit pr̃ ⁊ fili⁹: ſȝ ꝙ a pr̃is ſili
tudĩe in nullo ꝓrſus diſcrepet filius HILA. vij̃. d̃ tri.
Non aũt ille hic viſum oculoꝝ carnaliũ ſignificat: nõ. n.
hoc qd̃ ex partu ṽginis carnale ẽ: ad contẽplandã in eo
dei formã ⁊ imaginẽ ꝓficit: ſed intellectus dei fili⁹ id pre
ſtat: vt intellectus ⁊ pr̃ ſit. Dũ ita imago ẽ vt non differat
genere ſȝ ſignificet auctoritatẽ. nõ eni ſolitariũ ſermo ſi
gnificat ⁊ indifferentẽ: tñ naturã ꝓfeſſio docet. Cũ enim
dicit: Et prẽm: excluſa eſt ſingularis atqȝ vnici intelligen
tia. Et quid reliquũ ẽ: niſi per nature vnicã ſimilitudineȝ
pater per filiũ viſus ſit. AVG. Sed nũquid obiurgãd⁹
eſt qui cũ ſimilẽ viderat: etiã illum cui eſt ſimilis vult vi
dere. Sȝ iõ diſcipulũ dñs arguebat: qm̃ cor poſtulantis vi
debat. Tanꝙ̃ eni melior eẽt pr̃ ꝙ̃ fili⁹: ita philipp⁹ prẽm
noſſe cupiebat. ⁊ iõ nec filiũ ſciebat: quo aliũ meliorẽ eſſe
credebat. Ad hunc ergo ſenſũ contingendũ dictũ ẽ: Non
credis qr ego in patre ⁊ pr̃ in me ẽ. q. d. Si ad te multum
eſt hoc videre: ſaltẽ qd̃ non vides crede. HILA. Que
eni ignorandi prẽm aut oſtẽdendi ignorantibus neceſſitas
relinquebat: cuȝ pr̃ in filio viſus eẽt ex ꝓprietate nature:
dũ ex indifferentia vnitatis vnũ ſint natus ⁊ generãs: vt
hic ſermo dñi ſequeretur: Nõ cre. qr ego in pa. ⁊ pr̃ i me
eſt. AVG. i. de tri. Uolebat eni eũ ex fide viuere: anteꝙ̃
illud poſſet videre. ⁊ iõ dicit: Non credis. Cõtẽplatõ ꝗp
pe merces eſt fidei cui mercedi per fidem corda munda
tur. HILA. vij̃. de tri. Pater autẽ in filio eſt: ⁊ filius in
patre: non per duplicem conuenientium generũ coniun
ctionem: neqȝ per inſitã capacioris ſubſtantie naturã: qr
per corpalẽ neceſſitatẽ exteriora fieri his quibus cõtinẽ
tur interiora non pñt: ſed per natiuitatẽ viuentis nature
ex viuente dũ nõ aliud ex deo ꝙ̃ deus naſcit. HILA.
vij̃. de tri. Naturã eni ſuã vt ita dicam: ſequit: Indemuta
bilis deus: indemutabilẽ gignens deum. Nec naturã ſuã
deſerit ex indemutabili deo indemutabilis dei perfecta
natiuitas. Subſiſtenteȝ igitur in eo dei naturam intelligi
mus cum in deo deus ſit: nec preter eũ qui eſt deus: ꝗſꝗ
alius deus ſit. CHRY. Uel aliter: Totũ philippus hic
corporeis oculis patrẽ volebat videre: qr ⁊ ipſum filiuȝ
ita ſe exiſtimabat: vidiſſe fortaſſis a ꝓphetis audiẽs qm̃
vidi dñm: ⁊ iõ dixit. Oſtende nobis patrẽ. Eteni iudei in
terrogauerunt. Quis eſt pater tuus: ⁊ petrus ⁊ thomas:
quo iret: ⁊ nullus didicit manifeſte. vt ergo non videatur
onerosus eẽ philippus: ⁊ ipſe interrogans: oſtẽde nobis
patrẽ. adiũgit: Et ſufficit nobis. i. nihil plus querim⁹. Do
minus aũt nõ dixit ei: Impoſſibile petis: ſed oſtendit. qm̃
neqȝ ipſum filiũ vidit. nã ſi hunc potuiſſet videre: ⁊ illuȝ
vidiſſet. Et iõ dicit: Tanto tẽpore vo. ſum. ⁊ nõ cogn. me
philippe. Nõ dixit: non vidiſtis me: ſed: non cognouiſtis
me. quãtũ ad hoc. ſ. ꝙ filius hic manens quod pr̃ decent
in ſeipſo oſtendit eũ qui genuit. Deinde diuidens hypo
ſtaſes ait: qui vi. me: vi. ⁊ pa. ne quis dicat ꝙ ipſe eſt pat:
ipſe filius. Oſtendit aũt per hoc: quoniã neqȝ filiuȝ viſu
corporeo vidit. Si autẽ aliquis hic viſũ cognitionẽ dice
re velit non contradico. q. d. qui cognouit me cognouit ⁊
patrẽ. ſed non dixit hoc: ſed conſubſtantialitatẽ repreſen
tare volens dixit. qui meam ſubſtantiam vidit: vidit ⁊ eã
que pr̃is. Unde patet ꝙ non ẽ creatura. creaturam enim
videntes deum neſciunt oẽs. Philippus etiaȝ ſubſtãtiã
pr̃is videre querebat. Si ergo alterius ſubſtantie eẽt nõ
diceret: qui videt me: videt ⁊ patrẽ. Sed nec aliquis i ar
gento auri ſubſtantiã videre pōt. non enim alia per aliam
apparet natura. AVG. Deinde non ad ſolum philippũ
ſed ad oẽs pluraliter loquit dicẽs. Uerba q̃ ego lo. vo. a
meipſo non loquor. quid eſt: A meipſo non loquor: niſi

a meipſo nō ſū qui loquor: ei qppe tribuit qd̄ facit: ꝺ quo eſt ipſe qui facit. HILA. vij. de tri. Unde neqꝫ ſe filiū denegauit nec naturā in ſe paterne virtutis abſcōdit. nā dū loquit̄ ipſe in ſubſtantia manēs loquit̄: dū aūt nō a ſe loquit̄: natiuitatē in ſe dei a deo teſtat̄. CHRY. Uide aūt abundantē ſuper vnius ſubſtātie demōſtrationē. nā ſubditur: Pater aūt in me ma. ip. fa. ope. q. d. Nequaꝙ̄: aliter facit p̄r ⁊ alit̄ ego: ſicut ⁊ alibi ait. Si nō facio opa p̄ris mei non credatis mihi. Sed quō a verbis incipiēs ad opa venit? Conueniens. n. erat dicere: Ipſe loquitur verba. Sed duo ponit de doctrina ⁊ ſignis: aut qꝛ ⁊ v̄ba opa erant. AVG. Nam q̄ ꝓximū loquēdo edificat bonū opus opatur. In his duabus ſententijs diuerſi nobis aduerſant̄ heretici. Arriani dicunt: Ecce inequalis ē p̄ri filius: non a ſeipſo loquit̄. Dicūt ſabelliani. Ecce qui pat̄ eſt ipſe ē filius. Quid ē: P̄r in me manēs: ipſe facit niſi in me maneo ego q̄ facio? HILA. vij. de tri. Sed manere in filio patrē nō ē ſingularis atqꝫ vnici. opari v̄o ꝑ filium p̄rem: non ē differentis aut extere: ſicut nō vnius ē non a ſe loqui qui loquit̄: neqꝫ rurſus alieni ac ſepabilis loqui ꝑ loquētē. Et qꝛ in ſe patrē loqui ⁊ opari docuerat: pfecte huiꝰ vnitatis fidē ſtatuit dicēs: Credite mihi: qꝛ ego ī p̄re: ⁊ p̄r in me eſt. ne. ſ. ꝑ virtutis efficientiā ⁊ nō ꝑ nature que ſcd̄m natiuitatē ē: ꝓprietatē p̄r in filio ⁊ opari crederet̄ ⁊ loqui: ſic eni habet̄ in greco. Noſtra lr̄a hꝫ: Non creditis qꝛ ego in p̄re ⁊ p̄r in me eſt. AVG. Antea ſolꝰ philippus arguebat̄. CHRY. Si v̄o non ſufficit hoc ad oſtendendū cōſubſtantialitatē: ſaltē ab opibus diſcite vnde ſubdit̄: Alioquin ꝓpter opa ipſa credite. Uidiſtis eni ſigna cū auctoritate ⁊ oīa que deitatis erāt ꝓpria: ⁊ q̄ ſolus p̄r opatur: pctā ſoluta: mortē recedentē ⁊ huiuſmodi. AVG. Hoc ergo ꝓpter opa credite: qꝛ ego in p̄re ⁊ pater in me ē. Neqꝫ enim ſi ſeparati eſſemus inſeparabiliter operari vlla ratione poſſemus.

Amen amen dico vobis qui credit ī me: opa que ego facio ⁊ ipſe faciet: ⁊ maiora horū faciet: quia ego ad patrē vado. Et quodcūqꝫ petieritis patrē in noīe meo hoc faciā vt glorificet̄ p̄r ī filio Siquid petieritis ī nomine meo hoc faciā vt glorificetur pater in filio.

CHRY. Quia dominus dixerat: ꝓpter opa credite oñdens qm̄ nō hoc ſolū pōt: ſꝫ multo maiora: ⁊ qd̄ ē mirabilius alijs pōt dare adiūxit: Amē amen di. vo. q̄ cre. in me: opa que ego fac. ⁊ ip. fa. ⁊ mā. ho. fa. AVG. Sꝫ que ſunt iſta maiora? an forte ꝙ egros ipſis tranſeuntibꝰ etiā eorū vmbra ſanabat? Maiuſ ē enim ꝙ ſanet vmbra ꝙ̄ fimbria. verūtn̄ qn̄ iſta dicebat: verboꝝ ſuorū facta et opa cōmēdabat. Cū eni dixit: P̄r in me manēs ipſe facit opera: que opera tūc dicebat niſi verba que loquebatur ⁊ eorū verborū fructuſ erat fides illorū. Uerūtamen euāgeliȥantibꝰ diſcipulis nō tā pauci ꝙ̄ illi erant: ſed gentes etiā crediderūt. Nōne ab ore ipſius diues ille triſtis abſceſſit: ⁊ tn̄ poſtea quod ab illo auditū non fecit vnꝰ: fecerunt multi: cum per diſcipulos loqueret̄. Ecce maiora fecit predicatus a credentibus ꝙ̄ locutus audiētibus. Uerꝫ hoc adhuc mouet ꝙ hec maiora per ap̄los fecit: nō autē ipſos tm̄ ſignificans ait: Qui credit in me: nūquid int̄ credentes in chriſtum non ē cōputandus qui nō fecerit opa maiora ꝙ̄ chriſtus? durū eſt niſi intelligatur. Apoſtolꝰ dicit credenti in eum qui iuſtificat impiū: deputatur fides ad iuſticiā. In hoc opere faciemus opera chriſti: qꝛ ⁊ ipſū credere in chriſtū opus ē xp̄i: hoc operat̄ in nobis: non vtiqꝫ ſine nobis. Audi ergo. Qui credit in me: ope. q̄ ego fa. ⁊ ipſe fa. Prius ego facio: deide ⁊ ipſe faciet: qꝛ facio vt faciat: que opera: niſi vt ex impio iuſtus fiat? qd̄ vtiqꝫ ī illo ſed nō ſine illo chriſtus operat̄. prorſus hoc maius eē dixeri ꝙ̄ creare celū ⁊ terrā. Celū eni ⁊ terra trāſibūt: predeſtinatorū aūt ſalus ⁊ iuſtificatio permanebit: ſed in celis angeli opera ſunt chriſti. nunquid etiā his opibꝰ maiora facit qui cooperatur chriſto ad ſuā iuſtificationē: iudicet qui pōt vtrū maius ſit iuſtos creare ꝙ̄ impios iuſtificare. certe ſi equalis ſit vtrūqꝫ potentie: hoc maioris eſt miſericordie: ſed oīa opera intellige chriſti vbi ait: Maiora horūm faciet. Nulla neceſſitas cogit. horū enim forſitan dixit que illa hora faciebat: tunc aūt verba fidei faciebat: ⁊ vtiqꝫ minus eſt verba iuſticie p̄dicare: quod fecit preter nos: ꝙ̄ impios iuſtificare: quod ita facit in nobis vt faciamꝰ ⁊ nos. Magnā autē ſpem dn̄s ſuis promiſit orantibus dicens: Quia ego ad patrē vado. CHRY. Hoc eſt nō pereo: ſed in propria manebo dignitate ⁊ ī celis ero. vel hoc dicit: ac ſi diceret: Ueſtrū eſt ꝺ cetero miracula facere. ego eni vado. AVG. Et ne quiſꝙ̄ hoc ſibi tribueret vt etiam illa opera maiora ſeipſum facē oſtēderet adiecit: Et quodcūqꝫ pe. pa. in no. me. hoc faciam. Qui dixerat: faciet. poſt ait: faciā. tanꝙ̄ diceret. Nō vobis hoc īpoſſibile videatur: non eni poterit eē maior me qui credit in me: ſed ego ſum facturꝰ: ⁊ tūc maiora ꝙ̄ nūc maiora per eū qui credit in me ꝙ̄ nūc per me qd̄ nō ē defectio: ſed dignatio. CHRY. Dicit aūt in noīe meo: qꝛ ⁊ ap̄li dicebāt: In noīe xp̄i ieſu ſurge ⁊ ambula. Oīa eni ſigna que fecerūt: ipſe faciebat: ⁊ manꝰ dn̄i erat cū illis. THEO. Exponit aūt nobis per hoc miraculorū doctrinā. nā per orationē ac inuocationē ſui noīs pōt q̄s exercere ꝓdigia. AVG. Sed q̄d ē: Quodcūqꝫ petieritis? cum videamꝰ plerūqꝫ fideles eius petere ⁊ nō accipe: an forte ꝓpterea quia male petūt: male eni vſurus eo quod vult accipere: deo potius miſerante nō accipit: quō ergo intelligendū eſt. Quodcūqꝫ petieritis hoc faciā: ſi deꝰ aliqua petentibꝰ fidelibꝰ etiā cōſulēdo nō facit: an forte ſolis ap̄lis hoc dictū debemus accipere: abſit. ſuperius. n. dixerat: Qui cre. in me: ope. que ego fa. ⁊ ipſe fa. Ipſos quoqꝫ ſi cogitemus ap̄los: inuenimꝰ eū qui plus oībꝰ laborauit rogaſſe: vt ab eo diſcederet angelus ſathane: nec tn̄ quod rogauerat accepiſſe. Sed audi quod illuc poſitū eſt: In no. me. quod ē chriſtꝰ ieſus: xp̄us regē: ieſus ſaluatorē ſignificat: ac per hoc quodcūqꝫ petimꝰ aduerſus vtilitatē ſalutis: nō petimus in noīe ſaluatoris: ⁊ tn̄ ipſe ſaluator ē: non ſolū qn̄ facit quod petimus: verū etiā qn̄ nō facit. qm̄ quod videt peti ꝯtra ſalutē: nō faciēdo ſe exhibꝫ ſaluatorē. Nouit eni medicꝰ q̄d pro ſua: quid contra ſuā ſalutē poſcat egrotus. ⁊ iō cōtraria poſcentis nō facit voluntatē vt faciat ſanitatē. Sane quedā ꝙ̄uis in noīe eius petamus: nō tunc qn̄ petimꝰ facit: ſed tn̄ facit. differt eni quod petimus: nō negat̄. Continuo aūt ſubiecit: Ut glo. pater in fi. ſiq̄d peti. in noīe meo hoc faciā. Nullo modo igitur ſine p̄re filius facit: qn̄quidē vt in illo p̄r glorificet̄ ꝓpterea facit. CHRY. Cū eni filius oñdatur magna potens: glorificabitur ille qui genuit. ideo aūt ſecundo id ponit vt certificet ſuiipſius ſermonē. THEO. Attēde etiā ſeriē paterne glorificationis. In noīe ieſu facta ſunt ſigna. ꝑ que credebāt ap̄lorū ſermonibus: ⁊ ſic dū ad noticiā p̄ris ꝑuenirent: glorificabatur pater in filio.

Si diligitis me mādata mea ſeruate ⁊ ego rogabo patrē: ⁊ aliū ꝑaclytū dabit vobis vt maneat vobiſcū in eternū: ſpūm veritatis quē mundus non pōt accipe: qꝛ non videt eū nec ſcit eū. Uos autem cognoſcetis eum: qꝛ apud vos manebit: ⁊ in vobis erit.

CHRY. Quia dn̄s dixerat: Quodcunqꝫ petieritis: hoc faciā vt n̄ eſtimēt oēm ſimplicit̄ petitionē valere induxit: Si di. me. mā. mea ſer. q. d. tunc faciā quod petiſt. Uel qꝛ audiētes: qm̄ ad p̄rem vado: conſequēs erat eos turbari dic: nō ē hoc me amare vt turbemini: ſꝫ vt faciatis mādata mea. hoc ē eni amor obedire ⁊ credē ei q̄ diligit̄.

Ca. XIIII.

Quia v̄o conſequēs erat eos vehemēter inq̄rere carnis
pn̄tiā: ⁊ illā hr̄e cōſolationē quā prius habuerūt ſubiūgit
Et ego ro. pa. ⁊ aliū para. da. vobis. AVG. In quo oñ
dit ⁊ ſeipſū eē paclytū. Paraclytꝰ aūt latine dr̄ aduocatꝰ
⁊ dictū ē de chriſto: aduocatū hēmus apud patrē ieſum
xp̄m iuſtū. ALCVI. Uel paclytū. i. cōſolatorē. hēbāt
eni ⁊ tūc vnū cōſolatorē qui miraculorū dulcedine ⁊ ꝑ/
dicatione eos erigere ⁊ ꝯfortare ſolebat. DIDI. de ſpi
ritu ſcō. Sed ſpūmſanctū aliū paclytū noīauit: non iuxta
nature differentiā ſed iuxta opationis diuerſitatē. Cum
eni ſaluator mediatoris ⁊ legati pſonā hēbat: ex qua pō
tifex deprecetur ꝓ peccatis nr̄is: ſpūſſanctus ſm̄ aliā ſi/
gnificationē paclytus: ab eo ꝙ cōſolaꝛ i triſticia poſitos
nūcupatus ē: verū noli ex filij ⁊ ſpūſſancti opatione di/
uerſa varias eſtimare naturas: ſiquidē in alio loco repe/
ritur paclytus ſpūs legati apud patrem perſona fungi vt
ibi. Ipſe ſpūs interpellat pro nobis. Saluator quoqꝫ cō
ſolationē opatur in cordibus eorū: quia indigēt. ſcriptū
eſt eni: Et humiles populi ſui cōſolatus eſt. CHRY.
Ait aūt: Rogabo patrē: vt fidedignū faciat eis ſermonē
qm̄ ſi dixiſſet: Ego mittā non ſimpliciter credidiſſent.

AVG. cōtra arrianos: Qui tn̄ vt inſepabilia ſua ⁊ pa
tris opa demōſtraret alibi ait: Cū abiero mittā eū ad voſ

CHRY. Quid aūt aplis plus hr̄et: ſi patrē ſolū roga
ret vt ſpūm alijs daret: qm̄ illi multotiēs ⁊ ſine oratione
oñdunt hoc facientes. ALCVI. Rogabo igiꝛ dic vt
inferior ſm̄ hūanitatē patrē meū: cui ſum equalis ⁊ ꝯſub
ſtantialis ſm̄ diuinā nām. CHRY. Dicit aūt: Ut mane
at vobiſcū in eternū: qm̄ neqꝫ poſt mortez recedit. ꝑ hoc
etiā occulte inſinuat ꝙ ſpūſſanctus nō patiēꝛ mortē vt ip
ſe neqꝫ abibit: Ne aūt paclytū audiētes rurſus incarna/
tionē aliā ſuſpicenꝛ: ⁊ oculis putent eū videre ſubiungit:
Spūm veritatis quē mūdus nō pōt accipe: qr nō videt
eū: nec ſcit eū. AVG. Hic eſt vtiqꝫ in trinitate ſpūſſan/
ctus quē patri ⁊ filio cōſubſtantialē ⁊ coeternū fides ca/
tholica profiteꝛ. CHRY. Spiritū aūt veritatis eū vo
cat per hoc ꝙ figuras veteris teſtamēti manifeſtat. Mū/
dū aūt hic malos dicit. viſionē aūt certiſſimā cognitionē
dicit: qr viſus ē apertior ſenſus. BED. Nota etiā ꝙ cū
ſpūmſanctū ſpiritū veritatis dicit: ſpūmſanctū eē ſpiritū
ſuū oſtendit. deinde cū a pr̄e eum dari narrat: pr̄is etiam
eum ſpūm eſſe declarat: ac per hoc ſpūſſanctus a patre
ꝓcedit ⁊ filio. GRE. v. mora. Spūs aūt ſanctus oēm
quē repleuerit: ad deſiderāda inuiſibilia accēdit: ⁊ qm̄ mū
dana corda ſolū viſibilia diligūt: hūc mūdus nō accipit
qr ad diligenda inuiſibilia non aſſurgit. Seculares eteni
mentes quāto ſe foras per deſideria dilatāt: tanto ad re
ceptionē illius ſinū cordis anguſtāt. AVG. Sic autē
mundū. i. mūdi dilectoreſ dicit nō poſſe accipe ſpūmſan
ctū: velut ſi dicamꝰ. Iniuſticia iuſta eē nō pōt. Mundꝰ er
go. i. mundi dilectoreſ nō pōt eū accipere: qr nō videt eū
Non eni habet inuiſibiles oculos mūdana dilectio: per
quos videri ſpūſſanctus niſi inuiſibiliter nō pōt. Seqꝛ:
Uos aūt cog. eū: qr apud vos manebit. Sed ne putarēt
qḋ dictū ē: Apud vos manebit: ita dictuz quēadmodum
apud hoīes hoſpes viſibiliter manere cōſueuit adiecit.
In vobis erit. CHRY. q. d. Non ita apud vos mane
bit ſicut ego: ſed in veſtris habitabit aīabus. AVG.
Prius aūt ē eē alicui poſt manere. Sed expoſuit qḋ dixe
rat: Apud vos: cū adiūxit: In vobis. Si eni nō ſit i vo/
bis: nō pōt eē in vobis eius ſcīa. ſic eni a vobis videtur
in vobis ⁊ vr̄a ꝯſcīa. GRE. ij. mora. Si aūt ſpūſſan/
ctus in diſcipulis manet: quō iā ſingulare ſignū erit qḋ i
mediatore ꝑmanet: ſm̄ illud: Supra quē videris ſpūꝫ de
ſcendētē ⁊ manentē: hic ē qui baptiçat. qḋ tn̄ citius cogno
ſcimꝰ ſi dona eiuſdē ſpūs diſcernamꝰ. In his eni donis
ſine q̄bus ad vitā pueniri nō pōt: ſpūſſanctus in electī oī
bus ſꝑ manet. In illis aūt q̄bus nō nr̄a vita ſeruaꝛ: ſꝫ alio
rū querꝛ: nequaq̄ ſemꝑ manet. Aliqn̄ eni ſe a ſignorum
oſtenſionibus ſubtrahit vt eo humilius v̄tutes eiꝰ habe
antur. xp̄s aūt in cūctis eū ⁊ ſꝑ hꝫ pn̄tē. CHRY. Hic
aūt ſermo oppoſitas hereſes velut vno ictu ſuſtulit. naꝫ
dicere aliū oñdit eius. i. ſpūs hypoſtaſcos diſtam: dicē
v̄o paclytū ſubſtantie cognationē. AVG. cōtra ſer. ar
ria. Conſolatorē eni quod officiū tanq̄ pſone infime i tri
nitate ſpūiſancto deputant deū dicit aplꝰs ſm̄ illud: Is
qui conſolaꝛ humiles: ꝯſolatus ē nos deꝰ. Deꝰ ē itaqꝫ ſpi
rituſſanctus q̄ cōſolaꝛ humiles: aut ſi hoc de pr̄e vl̄ filio
dictū ab aplꝰo volunt accipi: deſinant cōſolatōis tāq̄ mu
nere ꝓprio ſepare a pr̄e ⁊ filio ſpūmſanctū. AVG. ſup
Io. Si cū charitas dei diffuſa ſit in cordibuſ nr̄is per ſpi
ritūſanctū q̄ datꝰ ē nobis: quō diligemus mandata xp̄i
ſeruabimus vt eū accipiamus quē niſi habuerimꝰ: dili/
gere ⁊ mandata ſeruare nō poſſumꝰ: an forte precedit in
nobis charitas q̄ diligamꝰ xp̄m vt diligēdo chriſtū eiuſ
qꝫ faciēdo mādata mereamur accipe ſpūmſanctū vt cha
ritas dei pr̄is diffundaꝛ in cordibꝰ nr̄is: peruerſa ē iſta ſē
tētia. Qui. n. ſe filiū dei diligere credit ⁊ prēm nō diligit:
ꝓfecto nec filiū diligit: ſꝫ qḋ ſibiipſi videꝛ cōfinxit. Reſtat
ergo vt intelligamꝰ ſpūmſcūm hr̄e q̄ diligit: ⁊ hn̄do me/
reri vt plus hēat: ⁊ plus hn̄do plus diligat. Iā itaqꝫ hē/
bāt ſpūm diſcipuli quē dn̄s ꝓmittebat: ſed dādꝰ eis erat
amplꝰ. hēbāt occulte accepturi erāt manifeſte. ꝓinde nō
ſolū nō hn̄ti: verꝫ etiā hn̄ti nō incaſſuꝫ ꝓmittiꝛ: nō hn̄ti q̄
dē vt hēatur: hn̄ti aūt vt amplꝰ hēat. CHRY. Oñ igiꝛ
diſcipulos purgauerat ꝑ ſacrificiū paſſionis: ⁊ pctm̄ ſolu
tū erat: ⁊ ipſi ad picula ⁊ agones mittebāt: oꝫ ſpūmſan/
ctū venire abūdanꝛ. Nō aūt ſtati poſt reſurrectionē: vt in
multo eius ꝯſtituti deſiderio: cū multa eū ſuſcipiāt grā.

Nō relinquā vos orphanos: veniaꝫ ad vos:
Adhuc modicū: ⁊ mūdus iā me non videt. Uos
aūt videtis me: qr ego viuo: ⁊ vos viuetis. In il/
lo die vos cognoſcetis: qr ego ſum in pr̄e meo: ⁊
vos in me: ⁊ ego i vobis. Qui hꝫ mādata mea ⁊
ſeruat ea: ille ē qui diligit me. Qui aūt diligit me:
diligeꝛ a pr̄e meo: ⁊ ego diligam eum: ⁊ manife/
ſtabo ei meipſum.

AVG. Ne quiſq̄ putaret ꝙ ita ſpiritumſanctum do/
minus daturus fuerat: velut per ſeipſum nō et ipſe eēt fu
turus cum eis adiecit ⁊ ait: Nō relinquā vos orphanos
Orphani pupilli ſunt. Illud eni eſt grecum: hoc latinum:
Quāuis ergo nos filiꝰ dei ſuo patri adoptauit filios: ta/
men in hoc etiā ipſe erga nos paternuꝫ oſtendit affectuꝫ.
Et quidē a principio dixerat: Uenietis quo ego vado. ſꝫ
quia hoc longū tēpus erat: ꝓmiſit ſpūm. Et qr neſciebāt
quid ē hoc: ꝓmittit eis ſuā pn̄tiam quā maxīe querebāt
cum dicit: Ueniā ad vos. Ne tn̄ rurſus eandē querāt pn̄ti
am: qualē ⁊ prius habuerūt: occulte hoc excludit cū ſub
dit: Adhuc mo. ⁊ mū. me iā non vi. vos autē vide. me. ac
ſi diceret: Ueniā quidē ad vos: non tn̄ vt prius vobiſcuꝫ
per vnāquāqꝫ diem conſiſtens. Et ne dicāt: Qualiter igiꝛ
iudeis dixiſti: Amodo nō videbitis me: ſoluit opinionē
dicens: Ad vos ſolos veniam. AVG. Uidebat eni tūc
eum mundus carneis oculis in carne cōſpicuum: nō au/
tem videbat ꝙ in carne verbum latebat: ſed quoniā poſt
reſurrectionem etiam carnem ſuam quam non ſolum vi/
dendam: verum etiam contractandam demōſtrauit ſuis
noluit demonſtrare non ſuis: hinc dictuꝫ eſt: Adhuc mo
dicum ⁊ mundus iam me non videt: vos autem videbi/
tis me. Sed qm̄ in iudicio eum mundus videbit: quo no
mine ſignificati ſunt a regno eius alieni: melius intelligiꝛ
illud etiam tempus ſignificare voluiſſe quando in fine ſe
culi auferetur ab oculis dānatorꝝ: vt eū de cetero videāt
diligētes. Modicū aūt dixit: quia id qḋ ꝓlixū videꝛ hoī
bus: breuiſſimū ē an̄ oculoſ dei. Seqꝛ: qr ego viuo ⁊ voſ
viuetis. THE. q. d. et ſi mortē ſubiero: tn̄ reſurge. vos q̄ꝫ

viuetis:hoc eſt cū īderitꝭ me letabimini:⁊ tanq̄ mortui
reuiuiſcetis in apparitōe mea. CHRY. Mihi aūt vī
vitā nō pn̄tē dicere ſ; futurā:ac ſi dicat: Mors cruciꝭ nō
diſtare faciet vos a me in finē:ſ; momēto puo occultabit
me a vobis. AVG. Cur aūt de pn̄ti ſe dixerit viuere:il
los aūt de futuro eē victuros: niſi q: ⁊ vitā carnis reſur
gentib⁹ qualis in ipo p̄cedebat ⁊ illis ē pollicit⁹ ſecuturā
⁊ q: ipſius mox futura erat reſurrectio:pn̄tis tp̄is ponit
verbū:ꝓpt̄ ſignificandā celeritatē. Illorū aūt qm̄ ſecli diſ
fert in finē nō ait:viuitis:ſ; viuetis. Q: vō viuet ille: iō et
nos viuem⁹ p hoīe; q̄ppe mors:⁊ per hoīem reſurrectō
mortuoꝝ. Sequit: In illo die.de quo.ſ.ait: Et vos viuetis
Uos cognoſcetis.ꝯtēplādo:q̄uis ⁊ nūc credēdo noueri
mus.q: ego ſu; in pr̄e:⁊ vos in me ⁊ ego in vobis.q: qn̄
viuem⁹ ea vita qua mors abſorbet:tūc pficiet hoc ipſum
qd̄ nūc inchoatū ē iam p ipſū:vt ſit in nobis ⁊ nos i ipſo
CHRY. Uel in illo die cū reſurgā cognoſcetis:q: cū vi
derūt eū reſurrexiſſe ⁊ eē cū eis:tūc certiſſimā fidē didi
cerūt. Magna.n.erat v̄tus ſpūſſancti que oīa eos doce
bat. Qd̄ aūt dictū ē: Ego ſū in pr̄e:hūilitatis ē. Qd̄ aūt di
cit: Et vos in me ⁊ ego in vobis.hūanitatis ē ⁊ auxilij qd̄
eſt a deo. Cōſueuit eni ſcriptura multotiēs eiſdē v̄bis in
deo ⁊ hoībus poſitis nō ſimilit̄ vti. HILA.viij.d̄ tri.
Uel hoc dicit vt cū ille in pr̄e p natura diuinitatis eſſet:
nos aūt in eo p corpalē eius natiuitatē:⁊ ille rurſus i no
bis p ſacri myſteriū ineſſe crederet. Ipſe eni teſtat⁹ ē:qui
edit carnē meā:⁊ bibit ſanguinē meū:in me manet ⁊ ego
in eo. ALCVI. Per dilectionē aūt ⁊ obſeruantiā man
datorū eius:tūc pficiet hoc ipſū qd̄ nūc inchoatū ē p ipm
vt ſit in nobis ⁊ nos in ipſo. Et vt oīb⁹ nō tm̄ aplīs hāc
beatitudinē ꝓmiſiſſe videat adiūgit. qui h; mādata mea
⁊ ſer.ea:ille ē q̄ diligit me. AVG. Qui h; in memoria
⁊ ſeruat in vita:q̄ h; in ſermonib⁹ ⁊ ſeruat in opib⁹:qui
habet audiēdo ⁊ ſeruat faciēdo:q̄ h; faciēdo ⁊ ſeruat pſe
uerādo:ipſe ē qui diligit me. Ope ē demonſtrāda dilectio
ne ſit infructuoſa noīs appellatō. THEO. Ac ſi dicat
vos putatis q̄ ex affectione quadā:triſtamini de morte
mea:ſed ego ſignū dilectōis reputo mādata mea ſeruari.
Qualē aūt p̄rogatiuā obtineat q̄ diligit oñdit ſubdēs: q̄
aūt di.me:dili.a pa.meo ⁊ ego dili.eū. AVG. S; qd̄ ē
diligā. tanq̄ nūc nō diligat:exponit p id quod ſeq̄t: Et
manifeſtabo ei meipſū.i.ad hoc diligā vt manifeſtē.⁊ ip
ſam viſionē mercedē fidei capiam⁹. Nūc eni ad hoc nos
dilexit vt credam⁹:tūc ad hoc vt videam⁹:q: ⁊ nos nunc
diligim⁹ credēdo qd̄ videbim⁹. Tūc aūt diligem⁹ viden
do qd̄ credidim⁹. AVG.ad paulinā de videndo deo:
Sic aūt ꝓmiſit oſ̄ſurū ſeipſū dilectoribus ſuis cū patre
deū vnū:nō quō in hoc ſeculo viſus ē in corpe ⁊ a maliſ
THEO. Uel q: poſt reſurrectionē appariturus illis
erat in corpe magis repn̄tante diuinitatē:ne credant ipm
ſpūm fore ſeu phātaſma:ob hoc p̄dixit illis:vt tūc vidē
tes illū nō diffidāt:ſed reminiſcant q: ꝓpter mādatorū
ſuorū cuſtodiam apparet eis:atq; ideo teneri ſemper cu
ſtodire illa vt perpetuo eis appareat.

Dicit ei iudas:nō ille ſcariothis. Dn̄e qd fa
ctū ē q: manifeſtaturus es nobis teipſū ⁊ nō mū
do: Rn̄dit ieſus ⁊ dixit ei. Siquis diligit me ſer
monē meū ſeruabit:⁊ pr̄ meus diliget eū ⁊ ad eu;
veniemus ⁊ māſionē apud eū faciemus. Qui nō
diligit me ſermones meos nō ſeruat. Et ſermonē
quē audiſtis nō ē meus ſ; eius qui miſit me pr̄is.
Hec locutus ſū vobis apud vos manens. Para
clytus aūt ſpūs ſcūs quē mittet pater in noīe meo
ille vos docebit oīa ⁊ ſuggeret vobis oīa quecūq;
dixero vobis. Pacē relinquo vobis pacē meam
do vobis. Nō quō mūdus dat ego do vobis.

AVG. Quia dn̄s dixerat: Adhuc modicū ⁊ mūd⁹ me
iam nō videt:vos aūt videbitis me. Interrogauit eu; de
hoc ipſe iudas:nō ille traditor eius q̄ ſcariothis cognoīa
tus ē:ſed cui⁹ ep̄la int̄ ſcripturas canonicas legit: vn̄ di:
Dicit ei iudas:nō ille ſcariothis: Dn̄e quid factū ē:q: no
bis manifeſtaturus es teipſū ⁊ nō mundo: Cām queſiuit
quare nō ſe mūdo:ſed ſuis manifeſtatur⁹ eēt. Dn̄s aūt ex
ponit quare ſuis ſe manifeſtatur⁹ ē nō alienis.q:.ſ.hi di
ligūt:illi vō nō diligūt. vn̄ ſequit: Rn̄dit ie.⁊ di.ei. Siqs
dil.me ſer.me.ſer. GRE in ho. Probatio eni dilectio
nis exhibitio ē opis:nūq̄ amor dei ē ocioſus: opat.n.
magna ſi ē.ſi vō opari renuerit:amor nō ē. AVG. Di
lectio aūt ſcōs diſcernit a mūdo:que facit vnanimes ha
bitare in domo:in q̄ facit pr̄ ⁊ fili⁹ māſionē q̄ donāt ⁊ ip
ſam dilectionē:q̄bus in fine donabūt ſuā manifeſtationē
Eſt eni quedā dei manifeſtatio īterior:quā ꝓrſus ipij nō
nouerūt quib⁹ dei pr̄is ⁊ ſpūſſancti manifeſtatio nulla ē
filij vō eſſe potuit:ſ; in carne que nec talis ē qualis illa:
nec ſp illis adeſſe pōt:ſed ad modicū tēpus ⁊ hoc ad iu
diciū nō ad gaudiū:ad ſuppliciū nō ad p̄miū. vn̄ ſequit.
Et ad eū veniem⁹. Ueniūt quidē ad nos dū venimus ad
eos:veniūt ſubueniendo:venim⁹ obediendo. veniūt illu
minādo:venim⁹ intuēdo. veniūt iplēdo:venim⁹ capien
do:vt ſit nobis eorū nō extranea viſio ſ; interna: ⁊ i no
bis eoꝝ nō trāſitoria manſio ſed eterna. vn̄ ſequit: Et mā
ſi.apud eū faci. GRE.i ho. In quorūdā eteni corda ve
nit ⁊ māſionē nō facit:q: p cōpunctionē quidē reſpectum
dei pcipiunt:ſ; tēntationis tpe hoc ipſū qd̄ cōpūcti fuerāt
obliuiſcūtur.ſicq; ad ꝑpetrāda pctā redeūt:ac ſi hec mi
nime planxiſſent. Qui ergo deū vere diligit in ei⁹ corde
dn̄s ⁊ venit ⁊ māſionē facit:q: ſic eū diuinitatiꝭ amor pe
netrat:vt ab hoc amore tētationis tpe nō recedat. Ille.n.
vere amat cuius mentē delectatō praua ex ꝯſenſu nō ſu
perat. AVG. An forte putabit manſione in dilectore
ſuo faciēdo⁹ pr̄e ⁊ filio excluſus eē ab hac māſione ſpūs
ſanct⁹: Quid ē ergo qd̄ ſupi⁹ ait de ſpūſcō:apud vos ma
nebit ⁊ in vobis erit:niſi forte q̄ſq̄ ſic abſurd⁹ ē vt arbi
tretur cū pr̄ ⁊ fili⁹ venerint diſceſſurū inde ſpūmſanctu;
tanq̄ locū daturū maiorib⁹. Sed ⁊ huic carnali cogitati
oni occurrit ſcriptura cū dicit: Ut maneat vobiſcū i eter
nū. In eadē ergo māſione cū ipſis erit in etnū: q: nec ille
ſine ipſis venit:nec ille ſine eo:ſed ꝓpt̄ inſinuationē trini
tatis:pſonis ſingulis noīatis dicunt quedā:nō tn̄ alijs ſe
paratis itelligunt:ꝓpt̄ eiuſdē trinitatiꝭ ſubſtantiā. GRE.
in ho. Tāto aūt q̄ſq; a ſupno amore diſiūgit quāto infe
rius delectat. vn̄ ſubdit: Qui nō dili.me ſer.meos nō ſer
uat. De dilectione ergo cōditoris lingua mēs ⁊ vita req
ratur. CHRY. Uel alit̄ totū: Eſtimauit iudas:ſic mor
tuos videm⁹ in ſomno:ita ⁊ ſe eū eſſe viſuros. vn̄ querit
Quid ē q̄ debes te manifeſtare nobis ⁊ nō mundo: q.d.
ve nobis qm̄ morieris:⁊ vt mortu⁹ debes nobis aſſiſte
re. Ne igit hoc ſuſpicent dicit: Ego ⁊ pr̄ ad eū veniemus
q.d. Sicut pr̄ manifeſtat ſeipſū:ita ⁊ ego: ⁊ manſionem
apud eū faciem⁹:qd̄ ſomniorū nō eſt. Sequit: Et ſer.quē
au.nō ē me⁹:ſed ei⁹ q̄ mi.me pr̄is.q.d.nō me ſolū: ſ; ne
q; patrē amat q̄ hūc n̄ audit ſermonē. Dicit aūt hoc: qm̄
nihil extra patrē loq̄t:neq; p̄ter id qd̄ illi videt. AVG.
Et fortaſſe ꝓpt̄ aliquā diſtinctionē:vbi ſuos dixit: plura
liter ſermones dixit dicēs. Qui nō diligit me ſermones
meos nō ſeruat. Ubi aūt ſermonē hoc ē v̄bū nō ſuū eſſe
dixit:ſed pr̄is:ſeipſū intelligi voluit.nō eni ſuū ſed pr̄is
eſt v̄bū:quō nec ſua imago ſ; pr̄is:nec ſu⁹ filius ſ; pr̄is.
Recte igit auctori tribuit qd̄ facit equalis a quo h; hoc
ipſum q̄ illi ē idifferēs equalis. CHRY. Quia vō eo
rū que dixerat:quedā māifeſta erāt:⁊ quedā nō itellexe
rūt:vt nō turbarent ſubiūgit: Hec lo.ſū vo.apud vos ma
nēs. AVG. Alia ē illa manſio quā ꝓmiſit futurā: alia
vō hec quā pn̄tē eē teſtat. illa ſpiritalis ē atq; intriſec⁹ mē
tib⁹ reddit:hec corpalis forinſecus oculis atq; auribus

adhibet. CHRY. Ut aūt eius corporalē receſſū facili⁹
ſuſtinerēt: preparat eos ꝓmittēs ꝙ eius receſſus magnoꝝ
eis eſſet futura cauſa bonoꝝ: q: donec ipſe apud eos cor
poralit̄ manebat: ⁊ ſpiritus nō venerat nihil magnū po
terant ſcire. vn̄ ſeq̄t. Paraclytus aūt ſpūſſcūs quē mit. pa
ter in no. meo ille vos do. oīa: ⁊ ſug. vo. oīa quecūqꝫ di
xero vobis. GRE. Greca locutiōe paclyt⁹: latina aduo
catus dicit̄ vel ↄſolator. Qui iccirco aduocat⁹ dicitur:
q: ꝓ errore delinquētiū apud iuſticiā patris interuenit:
dū eos quos repleuerit exorātes facit. Conſolator autē
idem ſpūs vocat̄: q: de pctī ꝑpetratiōe merētib⁹ dū ſpē
venie preparat: ab afflictiōe triſticie mētē leuat. CHR.
Cōtinue aūt eū paclytū vocat ꝓpter ↄtinētes eos tribula
tiones. DIDIMVS. De ſpūſſcō: Spm̄ aūt ſanctū a pa
tre in ſuo mitti noīe ſaluator affirmat: cū ꝓprie nomē ſal
uatoris ſit fili⁹: ſiquidē nature cōſortiū. ⁊ vt ita dicā ꝓpri
etas perſonaꝝ ex iſta voce ſignificat̄: filij q̄ppe tantūmo
do eſt in nomine patris venire: ſalua ꝓprietate filij ad pa
trem: null⁹ aūt ali⁹ venit in noīe patris: ſed verbi gratia:
In noīe dn̄i dei ⁊ oīpotētis. Quō igit̄ ſerui q̄ in noīe dn̄i
veniūt: ꝓ hoc ipſū ꝙ ſubiecti ſūt ⁊ ſeruiūt indicāt dn̄z: ſer
ui q̄ppe ſūt dn̄i: ſic ⁊ fili⁹ qui venit in nomine patris: por
tat eius nomē ꝓ hoc ꝙ vnigenit⁹ dei fili⁹ approbat̄. Quia
ergo ſpūſſcūs in noīe filij a patre mittit̄: oñdit q: vnitate
ſit iunct⁹ ad filiū: vnde ⁊ filij dictus eſt ſpūs per adoptio
nē ſuam: filios faciens eos qui ſe recipere voluiſſent. Iſte
aūt ſpūſſcūs q̄ venit in noīe filij miſſus a patre: docebat
oīa eos q̄ in fide chriſti perfecti ſūt. Omnia autē illa que
ſpiritualia ſūt ⁊ intellectualia veritatis ⁊ ſapientie ſacra
menta. Docebit vero nō ſicut qui artes aliq̄s ⁊ ſapientiā
ſtudio induſtriaqꝫ didicere: ſed quaſi ipſa ars atqꝫ doctri
na ⁊ ſapientia: veritatis ſpūs inuiſibiliter menti inſinuat
ſcientiā diuinoꝝ. GRE. Niſi aūt idē ſpiritus cordi ad
ſit audientis: ocioſus eſt ſermo doctoris: nemo ergo do
centi homini tribuat qō ex ore docentis intelligit: q: niſi
intus ſit qui doceat: doctoris lingua exterius in vacuum
laborat. Sed ⁊ ipſe cōditor nō ad eruditionē hominis lo
quit̄: ſi eidem homini ꝑ vnctionē ſpiritus nō loquatur.
AV. Nūquid aūt dicit fili⁹ ⁊ docet ſpūſſcūs vt docen
te filio verba capiam⁹: docente aūt ſpūſſcō eadē verba in
telligam⁹: Oīs igit̄ ⁊ dicit ⁊ docet trinitas. Sed niſi etiā
ſigillati commendaret̄: eam nullo modo humana capere
vtcūqꝫ poſſet infirmitas. GRE. Requirendū vō nobis
eſt cur de eodem ſpiritu dicat̄: Suggerit vobis oīa: cum
ſuggerere ſoleat eſſe minoris: ſed quia ſuggerere aliquā
do dicim⁹ ſubminiſtrare: inuiſibilis ſpirit⁹ ſuggerere di
citur: non ꝙ nobis ſcientiā ab imo inferat: ſed ab occulto
AV. Uel ꝙ addit: Suggeret. i. cōmemorabit vos intel
ligere debemus etiā ꝙ iubemur nō obliuiſci ſaluberri
ma monita ad gratiā pertinere qua nos cōmemorat chri
ſtus. THEO. Spūs itaqꝫ ſanctus ⁊ docuit ⁊ cōmemo
rauit: docuit quidem quecunqꝫ non dixerat eis chriſtus
tanq̄ nō valentibus portare. Commemorauit vō quecū
qꝫ dn̄s dixerat: ſed obſcuritatis cauſa vel intellect⁹ tardi
tate: cōmendare memorie nequiuerūt. CHRY. Quia
vō ⁊ hec audientes turbabūt excogitātes odia ⁊ prelia
ſibi iminere poſt ei⁹ receſſū: rurſus eos conſolat̄ dicens:
Pacē relinquo vobis pacē meā do vobis. AV. Pacē
nobis relinquit in hoc ſeculo in qua manentes hoſtē vin
cimus ⁊ vt etiā hic inuicē diligamus: pacē ſuam nobis
dabit in futuro ſeculo: qn̄ ſine hoſte regnabimus: vbi nū
q̄ diſſentire poſſum⁹. Pax aūt nobis ipſe eſt ⁊ cum credi
mus q: eſt: ⁊ cū videbim⁹ eū ſicuti eſt. Sed quid ē ꝙ vbi
dicit: Pacē relinquo vobis: non addit: meā: vbi vero ait:
Do vobis: ibi dixit meā: vtrū ſubaudiendū eſt meam: ⁊
vbi dictum non eſt: an forte ⁊ hic aliquid latet: Pacē eni
ſuam eam voluit intelligi qualem habet ipſe. Pax vō iſta
quā nobis reliquit in hoc ſeculo: noſtra potius dicenda
eſt q̄ ipſius. Illi quippe nihil repugnat in ſeipſo: quia nul
lum habet oīno peccatum. Nos autē talē pacem nunc ha
bemus in q̄ adhuc dicamus: Dimitte nobis debita nr̄a.
Itēqꝫ int̄ noſipſos ē nob pax: q: inuicē nob credim⁹ ꝙ in
uicē diligam⁹. Sed nec ipſa plena eſt: q: cogitatiōes cor
dis noſtri inuicem non videmus: Nec ignoro iſta domi
ni verba etiam ſic accipi poſſe: vt eiuſdem ſentētie repeti
tio videat̄. Qō vō dn̄s adiunxit: Non quō mundus dat
ego do vobis. Quid eſt aliud: niſi nō quō homines dāt
q̄ diligunt mundū: qui ꝓpterea ſibi dant pacem: vt ſine
moleſtia perfruantur. Et quando iuſtis dant pacē vt non
eos perſequant̄: pax eſſe nō pōt vera: vbi nō eſt vera con
cordia: quia diſiuncta ſūt corda. CHRY. Pax etiā ex
terior ad malū fit multotiens: ⁊ eis qui habent eam nihil
prodeſt. AV. de ver. do. Eſt aūt pax ſerenitas mentis:
tranquillitas animi: ſimplicitas cordis: amoris vinculū
conſortiū charitatis. Nec poterit ad hereditatem domi
ni peruenire qui teſtamētū pacis noluerit obſeruare: nec
poteſt concordiam habere cum chriſto qui diſcors volu
erit eſſe cum chriſtiano.

Non turbetur cor veſtrū neqꝫ formidet. Au
diſtis: quia ego dixi vobis vado ⁊ venio ad vos
Si diligeretis me gauderetis vtiqꝫ: quia vado ad
patrem quia pater maior me eſt. Et nunc dixi vo
bis priuſq̄ fiat: ut cum factū fuerit credatis. Iam
non multa loquar vobiſcum. Venit eni princeps
mundi huius: et in me non habet quicq̄. Sed vt
cognoſcat mundus quia diligo patrē. et ſicut mā
datum dedit mihi pater. ſic facio. Surgite eamus
hinc.

CHRY. Qui dixerat. Pacem relinquo vobis: quod
erat recedentis: hoc poterat eos conturbare: ideo dic. nō
turbet̄ cor veſtrū neqꝫ formidet quoniā hoc quidem ex
dilectione: illa vero ex formidine patiebant̄. AV. Hinc
autē turbari ⁊ formidare poterat cor illoꝝ ꝙ ibat ab eis
q̄uis venturus ad eos ne forſitan gregem lupus hoc in
teruallo inuaderet paſtoris abſentia. vnde ſequitur: Au
diſtis quia ego dixi vobis: Uado ⁊ venio ad vos. Ibat
aūt per id qō homo erat: ⁊ manebat per id qō deus erat
Cur itaqꝫ turbaret̄ ⁊ formidaret cor: quādo ſic deſerebat
oculos vt nō deſereret cor. Ut aūt intelligerent ſm̄ id qō
homo erat eum dixiſſe. Uado ⁊ venio ad vos: ſubiecit
atqꝫ ait: Si diligeretis me: gauderetis vtiqꝫ: q: vado ad
patrē: quia pater maior me eſt. Per quod ergo filius nō
eſt equalis patri: per hoc erat iturus ad patrē: a quo ⁊ vē
turus eſt iudicaturus viuos ⁊ mortuos. Per illud i quo
eſt equalis gignenti: nūq̄ recedit a patre: ſed cum illo eſt
vbiqꝫ totus pari diuinitate quā nullus continet locus.
Ipſe ergo filius dei equalis patri in forma dei: q: ſemet
ipſum exinaniuit: non formā dei amittens: ſed formā ſer
ui accipiens: maior eſt etiā ſeipſo: q: maior eſt forma dei
que amiſſa non eſt q̄ forma ſerui que accepta eſt. Hec igi
tur eſt forma ſerui in qua dei filius minor eſt nō patre ſo
lo ſed etiam ſpirituſancto: ſcd̄m hanc formam ſerui puer
chriſtus etiam parentib⁹ minor erat: quando paru⁹ ma
ioribus ſicut ſcriptū eſt: ſubditus erat. Agnoſcam⁹ igitur
geminā ſubſtantiā chriſti: diuinā. ſ. qua equalis eſt patri:
⁊ humanā qua maior eſt pater: vtrūqꝫ aūt ſimul: nō duo
ſed vnus eſt chriſtus: ne ſit quaternitas: ſed trinitas deꝰ.
ideo ergo dixit. Si dili. me gau. vtiqꝫ: q: va. ad patrē. q:
nature humane gratulandū eſt: eo ꝙ ſic aſſumpta ē a ver
bo vnigenito: vt imortalis cōſtitueret̄ in celo: atqꝫ ita fie
ret terra ſublimis: vt incorruptibilis puluis ſederet ad
dexteram patris. Quis non hinc gaudeat qui ſic diligit
chriſtū: vt ſuā naturā iam imortalē gratulet̄ in chriſto: at
qꝫ ipſum ſperet futurū eſſe per chriſtū: HYLA. ix. de
trini. Uel aliter: Si donātis auctoritate pater maior me

eſt:nũquid per doni confeſſionẽ mino: filius eſt? Maio:
itaq̃ donãs eſt:ſed mino: iam nõ eſt cui vnũ eſſe donat.
CHRY. Uel aliter: Nondũ nouerant apoſtoli quid ſit
reſurrectio quã predixerat dicẽs: Uado et venio ad vos
Neq̃ qualẽ opo:tebat de eo opinionẽ habebãt: patrem
vo magnũ eſſe eſtimabãt. Dicit igitur eis: Etſi de me fo:
midatis vt non ſufficiente mihiipſi aſſiſtere: neq̃ cõfiditis
ꝙ poſt crucẽ rurſus vos videbo: tñ audientes qm̃ ad pa
trem vado opo:tebat letari: et de reliquo quoniã ad ma
io:em vado: et potentẽ omnia verſuta diſſoluere. Hec au
tem oĩa ad imbecillitatẽ diſcipulo:ꝝ dicebãt. Et iõ ſubdi
dit: Et nunc dixi vobis priuſꝙ fiat vt cũ factũ fuerit cre
datis. AV. Quid eſt hoc cũ magis credere homo debe
at anteꝙ fiat id qd̃ credendum eſt? Hec eſt enim laus fidei
ſi qd̃ creditur non videtur. nam et ille cui dictũ eſt. Quia
vidiſti credidiſti: aliud vidit: aliud credidit: vidit hominẽ
credidit deum. Sed ſi dicunt credi que vident ſicut dicit
vnuſquiſq̃ oculis ſuis ſe credidiſſe: nõ tñ ipſa eſt que in
nobis edificat fides: ſed ex rebus que videntur acquiri-
tur in nobis vt ea credantur que non vident. Illud itaq̃
dicit: Cum factũ fuerit: ꝙ cum poſt mo:tẽ viſuri erãt vi
uentẽ: et ad patrẽ aſcendentem: quo viſu fuerant credituri
ꝙ ipſe eſſet chriſtus filius dei qui hoc potuit facere et pre
dicere anteꝙ faceret. Credituri aũt hoc non fide noua: ſ3
aucta: aut certe cũ mo:tu9 eſſet defecta: cũ reſurrexiſſ3 re
fecta. HYLA. ix. de trini. Glo:ie aũt reſumende meri-
tum: continuo ſubiecit dicens: Jam nõ multa loquar vo
biſcum. BEDA. Jdeo hoc dicebat: qm̃ iam inſtabat tẽ
pus vt comp:ehenderet: et ad mo:tem traderet: Uenit eñi
p:inceps mundi hui9. AV. Quis niſi diabol9? nõ aũt
creaturarũ: ſed peccato:ꝝ p:inceps eſt diabolus. Uñ apo
ſtolus cũ dixiſſet aduerſus recto:es mundi: ſequẽti ver-
bo expoſuit: quid dixiſſet mũdi: cũ ſubiungit tenebrarũ
harum. i. hominũ impio:ꝝ. Et in me nõ habet qcꝙ. Quia
neq̃ cũ peccato de9 venerat: nec eius carnẽ de peccati ꝓ
pagine virgo peperat. Et tanꝙ ei diceret: Cur ergo mori
eris: ſi non habes peccatũ cui debet mo:tis ſupplicium
continuo ſubiũgit: Sed vt cog. mund9 q: diligo pa. et ſi-
cut man. de. mihi pater ſic facio. Surgite eam9 hinc. Di-
ſcumbens eñi diſcumbentib9 loquebat. Eam9 aũt dixit
ad illum locũ: vnde fuerat tradend9 ad mo:tẽ qui nullũ
habebat meritũ mo:tis ſed habebat: vt mo:eret manda-
tum patris. AV. Contra arrianos: Quod autẽ volũta-
ti et p:ecepto patris obediens eſt filius: nec in hominib9
demonſtrat diuerſam impareq̃ naturã patris p:ecipien
tis: et filij obedientis: huc accedit ꝙ chriſtus non tm̃ deus
eſt: qua natura equalis eſt patri: ſed etiam homo: qua na
tura mino: eſt patre. CHRY. Uel hoc qd̃ dicit. Surgi
te eamus hinc: p:incipiũ eſt alteri9 ſententie cõſequẽs. n.
erat eos fo:midare: et a tempo:e et a loco in villa manife
ſte exiſtentes: etenim nox p:ofunda erat: et erat cõſequẽs
eos non attẽdere his que dicebant: ſed ſemp circũuolue
re oculos: et imaginari eos qui aggreſſuri eos erãt: et ma
xime audientes: Adhuc modicũ vobiſcũ ſũ. Et venit p:i
ceps mũdi hui9. Quia igitur hec et huiuſmodi audiẽtes
turbabant vt mox capiẽdi ducit eos in locũ aliũ: vt eſti
mantes ſe in cautela eſſe cum ocio de reliquo audiãt: ma
gna enim dogmata erant audituri.

CA. XV.

Ego ſum vitis vera: et pater me9 agri-
cola eſt. Omnem palmitẽ in me nõ
ferentem fructum tollet eum: et omnẽ
qui fert fructum purgabit eum ut fru
ctum plus afferat. Jam vos mundi
eſtis propter ſermonem quẽ locutus ſũ vobis.

HYLA. ix. de tri. Ad conſumãde co:po:ee paſſionis
ſacramẽtũ per dilectionẽ efficiẽdi mãdati paterni feſtinat
exurgẽs: co:po:ee tñ aſſumptiõis ſtatim myſteriũ pãdẽs
per quã ei tanꝙ in vite modo palmitis ineſſemus adiecit:
Ego ſum vitis vera. AV. Qd̃ ſm̃ hoc dicit ꝙ eſt caput
eccleſie: noſq̃ mẽbra eius: homo chriſtus ieſus. Uni9 qp
pe nature ſunt vitis et palmites: ſed cum dicit: Ego ſũ vi
tis vera: nũquid vt adderet vera: ad eam vitẽ retulit vñ
iſta ſimilitudo tranſlata eſt. Sic autẽ dicit vitis per ſimili
tudinem: non per p:op:ietatẽ: ſicut agnus: ouis: et cetera
huiuſmodi: vt magis ipſa ſint vera ex quibus ducuntur
iſte ſimilitudines. Sed dicẽdo: Ego ſum vitis vera: ab il
la ſe diſcernit cui dicitur: Quõ conuerſa es in amaritudi-
nem vitis aliene? Nam quo pacto eſt vitis vera: que expe
ctata eſt vt faceret vuam: fecit autem ſpinas. HYLA.
nono de trini. Sed a co:po:ee hui9 humilitatis aſſumpti-
one fo:mã paterne maieſtatis alienãs agricolã patrẽ cu-
rioſum hui9 vitis oſtendit dicens. Et pater me9 agricola
eſt. AV. Colim9 eñi deum: et colit nos deus: ſed ſic de-
um colim9 vt nõ melio:ẽ eũ faciamus: colim9 eñi eũ ado
rando: non arando. Qd̃ autẽ ille nos colit: melio:es nos
reddit. Cultura ipſius eſt in nos: ꝙ non ceſſat verbo ſuo
extirpare mala ſemina de co:dibus noſtris: aperire co:
noſtrũ tanꝙ aratro ſermonis: plantare ſemina p:ecepto:ꝝ
expectare fructũ pietatis. CHRY. Et quia chriſtus ſi-
bi ſufficit: diſcipuli vero multo indigent agricole auxilio
ꝓpterea de vite nihil dicit: ſed de palmitibus cũ ſubdit.
Omnẽ pal. in me nõ feren. fru. tollet eũ. Fructũ aũt hic vi
tam occulte inſinuat: oñdens ꝙ ſine operibus non poteſt
aliquis eſſe in eo. HYLA. ix. de trini. Jnutiles autem
et infructuoſos palmites deſecans deputabit arſuros.
CHRY. Et quia etiã qui valde virtuoſi ſunt: indigent a-
gricole opere: adiũgit. Et oẽm qui fert fructũ purgabit eũ
vt fructũ plus afferat. Hoc dixit ꝓpter tribulationes eo-
rum que tũc inducebant: oñdens ꝙ tẽtationes fo:tio:es
eos faciebãt ſicut et purgare: hoc eſt circũcidere palmitẽ
eum magis germinare facit. AV. Quis autem eſt i hac
vita ſic mundus: vt non ſit magis magiſq̃ mundandus?
Ubi ſi dixerim9 q: peccatũ non habem9 noſmetipſos ſe-
ducim9. Mundat itaq̃ mũdos. i. fructuoſos: vt tãto ſint
fructuoſio:es quanto ſũt mundio:es. Scd̃m hoc ergo vi
tis eſt chriſtus qd̃ ait: Pater maio: me eſt. ſm̃ illud autẽ
qd̃ ait: Ego et pater vnũ ſum9 et ipſe agricola eſt. Nec ta-
lis quales ſũt qui extrinſec9 operãdo exhibẽt miniſteriũ:
ſed talis vt det etiã intrinſecus incremẽtũ. vñ cõtinuo et
ſeipſum mundato:ẽ palmitũ oſtendit dicens. Jam vos
mundi eſtis ꝓpter ſermonẽ quem locu. ſum vo. Ecce ipſe
mundato: eſt palmitũ: qd̃ eſt agricole nõ vitis officium.
Sed quare nõ ait: Mundi eſtis ꝓpter baptiſmũ quo ab
luti eſtis niſi quia et in aqua verbũ mundat? Detrahe ver
bum: et qd̃ eſt aqua niſi aqua. Accedit verbũ ad elementũ
et fit ſacramẽtũ: vñ iſta tãta virtus aque vt co:pus tangat
et co: abluat: niſi faciẽte verbo: nõ q: dicit: ſed q: credit.
Nam in ipſo verbo aliud eſt ſonus tranſiens: aliud virt9
imanens. Hoc verbũ fidei tantũ valet in eccleſia dei: vt
per ipſũ credentẽ: offerentẽ: benedicentẽ: tingentẽ mundet
infantẽ ꝗuis credere nõ valentẽ. CHRY. Uel dicit:
Mundi eſtis: ꝓpter ſermonẽ quẽ locutus ſum vobis. i.
interim lumen doctrine iam ſuſcepiſtis et a iudaico erro:e
eruti eſtis.

Manete in me et ego in vobis. Sicut palmes
non poteſt ferre fructum a ſemetipſo niſi mãſerint
in vite: ſic nec vos niſi in me manſeritis. Ego ſũ vi
tis vos palmites. Qui manet in me et ego in eo:
hic fert fructum multũ: quia ſine me nihil poteſtis
facere. Siquis in me non manſerit: mittetur fo:as
ſicut palmes et areſcet: et colligent eum et in ignẽ
mittent et ardet. Si manſeritis in me et verba mea
in vobis manſerint: quodcũq̃ volueritis petetis
et fiet vobis.

CHRY